

Kuharica.

Lonce Rezika zalije,
Suh na ogenj vrže panj.
„Čudno, kurim in zalivam,
V loncih pa je vedno manj!“

In na vrt po peteršiljčka
Teče: „To okus je moj!“
Vrne se, pogleda v lonce:
„Prazni skoro so, o joj!“

Ona se jezi, a v kotu
Smeje se nekdo skrivaj.
„Ti si, Lojzek, tukaj notri?
No, vse jasno mi je zdaj.

Čakaj le, tatinski deček“,
Kuharica govori,
In kuhlalnico srdito
Nad glavó mu zavihti:

„Možkim v kuhinji opravka
Ni še bilo in ne bo,
Da zaslužijo kosilo,
V gozd, na polje naj gredó!“

Greg. Gornik.

Robinzoni.

(Igrica v treh dejanjih. — Spisal Svečan.)

(Konec.)

II. prizor.

Prejšnja. Veharjev oče (vstopi.)

Oče (vrže klobuk na mizo.) Vse zamàn! Letal sem okoli, kakor bi bil neumen; pa nikjer ni najmanjšega sledú o otrocih. Ta pravi, da jih je videl tam, — oni zopet trdi, da jih je srečal drugje, — in vsakomur se le dozdeva, da so bili naši in Mlinarjevi; zdaj pa verjemi, komur hočeš . . . Ponoči se jih ne dá nikjer iskati; počakati moramo do jutri zjutraj; potem se bo videlo, kakó in kaj. Jaz mislim, da v zemljo se niso udrli.

Veharica. Vso noč naj bi čakali! In otroci, Bog vé, kje zmrzujejo in trepečejo od strahú in glada.

Mlinarica. Jaz jih grem sama iskat, če noče drug z mano, in ne jenjam prej, dokler jih ne najdem.

Oče. Ali bodíte pametni, mati mlinarica! Jaz upam, da kaj huđega se otrokom ni zgodilo, in če Bog dá, najdemo jih jutri zarano. Sploh pa, kođ jih hočete zdaj iskati? Kaj veste, na katero stran so se obrnili?

Mlinarica. In če ne grèm, vem, da od skrbij vso noč ne bom mogla zaspati, — oh, ti otroci!

Veharica. Kaj tacega mi še niso naredili, kolikor tudi mi delajo preglavice.

Oče. Radoveden sem le, kaj jih je izvábilo iz sobe. Morali so imeti kakšen poseben namen.

Veharica. To jaz tudi mislim. Gotovo so se napravljali na kako nenavadno pot. Vaša dva, mati mlinarica, sta imela silno veliko kruha s seboj.

Mlinarica. Takó? Jaz ga jima nisem nič rezala; se je pa že France, ta paglavec, sam predrznil. In po navadi si ni kaj takega nikoli upal storiti; vselej je lepo prosil kruha.

Oče. Kar so vzeli s seboj, bodo hitro pojedli. Nò, in kadar jih prime glad, se pa sami vrnejo in prosijo odpuščanja.

Veharica. Oh, da bi le res bilo takó . . . Ali ne trka nekó?!

Oče. Naprej!

III. prizor.

Prejšnji. Stari ogljar.

Ogljar. Malo pozno prihajam k vam, pa nikar ne zamerite.

Oče. O, le sedite, oče ogljar. Kaj pa bote novega povedali?

Ogljar. Hm, vprašal bi vas, ne zamerite, — ali so vaši otroci domá?

Veharica (*hitro.*) Naši otroci? Ali kaj veste o njih?

Mlinarica (*hitro.*) Oče ogljar, brž povejte, — kje so?

Ogljar. Hm, kmalu bi se vam bili izgubili vaši otroci. To ste gotovo skrbeli zanje!

Veharica. Ali kje pa jih imate? Povejte vendar!

Oče. Kje pa ste jih iztaknili?

Ogljar. Pomislite, sredi gozda!

Veharica in mlinarica (*prestrašeni.*) Sredi gozda!

Oče. Kakó pa so prišli tjà?

Ogljar. Kakó? To ste jim gotovo domá kaj posebno hudega storili: pobegniti so vam hoteli, pa so se izgubili; sreča, da sem se ravno tedaj vračal domú, sicer ne vem, kaj bi bilo z njimi.

Veharica. Ti ubogi otroci!

Mlinarica. Reveži!

Oče. Oj, ti potepuhi!

Ogljar. Vsi so se tresli od straha, — seveda: ponoči; in lačni so že bili.

Mlinarica. Lačni! Kaj pa, saj niso nič večerjali, — ali, kje jih imate?

Veharica. Tega nam še zdaj niste povedali.

Ogljar. Hm, veste, bojé se in nikakor si niso upali z menoj v hišo . . . Jaz bi dejal, da jih nikar preveč ne kaznujte; že takó so dovolj pretrpeli . . . Tam zunaj stojé. (*Mlinarica in Veharica pohitita iz sobe.*)

IV. prizor.

Veharjev oče. Ogljar.

Oče. V gozdu ste jih torej našli, — kam pa so vendar hoteli?

Ogljar. Kam so hoteli? Meni so pravili takó zmedene reči, da jih nisem bil v stanu razumeti: ta je sanjal o Robinzonu, óni o cukrenih hišicah, ta o morju in ladijah, óni o Bog vé čem — nò, pa saj vam bodo sami razložili — tu jih imate.

V. prizor.

Prejšnja. Mlinarica, Veharica. Ivan, Mirko, France, Lojze.

Veharica (*vodi za roko Ivana in Mirka.*) Ali kod sta vendar hodila, otroka moja — in kakšna pa sta? Vsa umazana in blatna.

Mlinarica (*pride s Francetom in Lojzetom*) Saj se ves treseš, Lojze. In France, roké imaš mrzle kakor led.

Oče (*strogo Ivanu in Mirku.*) Kod sta se potepala? Govorita!

Ivan (*poklekne.*) Oče, prosim Vas, odpustite, jaz sem vsega kriv, jaz sem jih zapeljal.

Mirko (*tudi poklekne.*) Oče, odpustite, jaz sem tudi kriv, kajti jaz sem jih tudi zapeljal.

Oče. Torej vidva sta pregovorila Franceta in Lojzeta.

France. O ne, midva sva sama šla.

Mlinarica. Torej ste vsi jednako krivi.

Ivan. Ne, oče; samó mene kaznujte, Mirka pa nikar, zakaj on ni hotel iti.

Veharica. Ali kam ni hotel iti? Kam ste se bili vendar napotili?

Ivan. Oče, ali ne bodete nič hudi na Mirka?

Oče. Zdaj le vstanita. (*Vstaneta.*) Najprvo razlôži, Ivan, kam ste hoteli; o kazni bomo že potem govorili.

Ogljar. Meni se zdi, ne zamerite, Veharjev oče, da bi bila kazen odveč. Reveži so bili v gozdu že takó od straha na pol mrtvi.

Veharica. Torej, povej Ivan, zakaj ste pobegnili?

Ivan. Meni je bilo dolgčas, ko ste naju z Mirkom v sobo zaklenili.

Oče. Če bi bil v šoli znal, pa te ne bi zaklepal.

Ivan. Oh, oče, saj se bom zdaj zmirom pridno učil.

Veharica. Le naprej pripoveduj, Ivan! Kam ste hoteli pobegniti?

Ivan. Na morje, kakor Robinzon.

Mlinarica. Na morje, — kaj si vsega ne izmislijo.

Oče. Kaj pa si vendar hotel na morju?

Ivan. Da bi našli otok, kjer bi lovili ribe in na ladje hodili.

Veharica. Kaj nisi vedel, kako daleč je do tjà, kako velik je gozd?

Mirko. Pa smo mislili, da dobimo v gozdu cukreno hišico.

Lojze. Tako, kakor tisti, ki ga je čarovnik preganjal, pa se je v gozdu izgubil.

Oče. Takó je torej ta stvar! — Zdaj me pa poslušajta! Vidva sta ušla skozi okno.

France in Lojze. In midva.

Oče. Potem ste izginili na skrivnem in se niste zmenili za skrbi, ki ste nam jih napravili. (*Ivanu in Mirku.*) Ali vse to vama odpuščam brez kazni, in ne samo odpuščam, dà, še celó dovolim vama, da se vrneta zopet brez strahú, odkoder sta prišla. Če vama je doma hudo, preberita si in pojđita na morje, ali kamor hočeta. Sta li zadovoljna?

Ivan. Oh, oče, nikár, nikár; lepo Vas prosim, pustite naju, da ostaneva domá.

Mlinarica (*Francetu in Lojzetu.*) Vidva smeta tudi z njima, kadar se vama ljubi . . . Ali bi šla rada?

France. Joj, mati, jaz že nikdar več.

Lojze. Mati, jaz tudi ne.

Mirko. Saj bom priden, oče, samo od doma me nikar ne pustite!

Oče. Prej si pa silil drugam.

Mirko. Uh, a drugod je strašno!

Lojze. In nihče nam tam ni dal večerje.

Veharica. Skoro bi bila pozabila, da so otroci lačni; že od opoldne niso ničesar jedli.

Mlinarica. In mi stojimo tukaj, pa ne, da bi šli domú večerjat.

Ogljar. Jaz sem tudi obsedèl, kakor bi imel za večno tukaj ostati.

(*Veharica reže medtem pri nizi kruh in dá Ivanu in Mirku vsakemu kos.*)

Oče. Oče ogljar, nocoj ostanite pri nas, kajti zeló hvaležni smo Vam, da ste nam privedli nazaj naše Robinzone . . . (*Otrokom.*) Zapómnite si, vi mali Robinzoni: doma je najboljše.

Mlinarica, France, Lojze (*odhajajo.*) Lahko noč!

Zástor pade.

